

MST-022/2019

MST Hírlevél (2019. június)

Statisztikatörténeti Szakosztály

Zsúfolásig megtelt a KSH Könyvtár Thirring Lajos terme, amikor **Grüll Tibor az MTA doktora**, a Pécsi Tudományegyetem Ókori Gazdaságtörténeti Kutatócsoportjának vezetője 2019. február 26-án előadást tartott a *Római Birodalom gazdaságáról*. Az ülést a Statisztikatörténeti Szakosztály szervezte. Az előadó bemutatta, hogy milyen információk, statisztikai adatok, „statisztikáink” vannak az ókorból, az adatok, információk mennyire megbízhatóak, mire és hogyan használhatóak fel, lehet-e mérni egy ókori birodalom GDP-jét. Az előadás diái és videója elérhetőek az MST honlapján.

A Statisztikatörténeti Szakosztály volt a szervezője a 2019. április 17-én tartott programnak is, melynek előadója **Draskóczy István, az MTA doktora**, egyetemi tanár, az ELTE BTK Történeti Intézet Középkori Történeti Tanszék oktatója volt. Az előadás a *„Nihil enim utilius sale ~ nincs hasznosabb a sónál”* címet viselte, a magyarországi, késő középkorban folyó kősó bányászatot, és kereskedelmet, annak statisztikai adatait mutatta be. Az előadás diái és videója elérhetőek az MST honlapján.

A fenti két előadás az évszázadok során rendelkezésünkre álló „statisztikai” adatok, információk újszerű feldolgozására mutatott példát, bemutatva hogy a rendelkezésre álló információk felhasználhatóságát. A két előadással a Statisztikatörténeti Szakosztály egy újszerű „sorozatot” indított útjára.

Gazdaságstatisztikai Szakosztály

A **Gazdaságstatisztikai Szakosztály** 2019. május 10-én, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdasági Karán tartotta kihelyezett ülését. Az ülésen az alábbi előadások hangzottak el:

- **Hornyák Miklós: Új típusú adatforrások és technológiák a területi vizsgálatokban**
- **Kehl Dániel – Gyimesi András: A relatív kor hatása a labdarúgó játékosok piaci értékére (webscraing-gel gyűjtött adatok alapján)**

Választmányi ülés

Az MST Választmánya 2019. március 28-án, a BGE Pénzügyi és Számviteli Karán tartotta soron következő ülését.

A Társaság aktuális kérdéseinek megvitatása mellett az alábbi szakmai kérdések kerültek megvitatásra:

- **Horváth Balázs: *Amit a (megújított) MTMT adatbázisról tudni kell,***
Az MTMT, azaz a Magyar Tudományos Művek Tára, ahogy a nevében is benne van, a tudományos művek legfontosabb, hiteles adatbázisa, így a kutatóknak, de az ismeretterjesztő, közérdekű művek szerzőinek is érdemes használnia, és figyelemmel kísérnie az oldallal kapcsolatos változásokat. Az előadásban röviden összefoglaltam az MTMT előnyeit, működését, használatát; bemutattva mind a szerzői és az admin szerkesztői felületet is, utóbbit a KSH és a KSH Könyvtár szerzői publikációinak segítségével. Szintén röviden összegeztem az MTMT jogi hátterét, és működtetési rendjét, valamint az intézményi adminisztrátorok és a szerzők feladatait és kötelességeit az MTMT-ben lévő adatok hitelessége érdekében. Az előadás során példaként – az oldalon történő keresés, rendezés és egyéb opciók mellett – bemutatásra került egy önálló kötet felvitelének menete az új MTMT2 rendszerbe.
- **Kovács Péter: *Beszámoló az IASE ICOTS10 konferenciájáról,***
- **Laczka Éva: *Beszámoló a New Techniques and Technologies for Statistics (NTTS) 2019. évi konferenciáról,***
Az első NTTS-t az Eurostat 2009-ben, Brüsszelben szervezte, illetve tartotta. A két évente tartott konferenciák sorában a legnagyobb a 2019. márciusában tartott volt, a nemzetközi konferencián mintegy 700 fő vett részt, a 63 országból érkezett statisztikusok valamennyi kontinenst képviseltek. Az előadások száma meghaladta a százat. Ami az NTTS 2019-t különlegessé tette; a globalizálódó, digitális világban keletkező minden létező – statisztikailag felhasználható – adat felhasználásának módszertani kérdéseit tűzte a zászlajára. A program a korábbiaknál szélesebb értelemben nyitott a statisztika „gyártói”, felhasználói, a kutatók, az egyetemek, az akadémiai szféra és a civil szervezetek körében. A szekciókat bevezető „key note speaker-ek” nemzetközileg elismert egyetemi professzorok, statisztikával foglalkozó kutató újságírók, elemzők, kutatók köréből kerültek ki. Valamennyien a globalizáció, digitális világ statisztikára gyakorolt hatását, a keletkező új adatforrások felhasználhatóságát, módszertanait elemezték, megfogalmazták a megkerülhetetlen paradigma váltás legfontosabb elveit. Szervesen illeszkedett a programhoz az „European Big Data Hackathon, 2019 c. verseny. A három főből álló csapatok (data scientist, informatikus és statisztikus) adatforrások integrálásán, felhasználásán, kommunikációján dolgoztak, olyan aktuális témákat dolgoztak fel, amelyeknek eredményei felhasználhatóak az európai döntéshozók körében is, napjainkban aktuálisak. A háromnapos „versenyen” a 16 csapat közül az olasz, angol és lengyel team-ek nyerte, értek el kiemelkedő eredményeket.
- **Benoist György: *Az MST nyilvántartásainak megfeleltetése a GDPR-el.***
Az adatvédelem és adatkezelés szabályozásával kapcsolatos uniós előírások az MST-re is feladatokat rónak. Az erre vonatkozó szabályozásunk aktualizálásra került figyelembe véve mind a jogszabályi követelményeket, mind a Társaság működésében időközben bekövetkezett változásokat. Az MST Adatkezelési és Adatvédelmi Szabályzata kikerül a honlapra. Mivel az előírások alapján a Társaság tagjainak hozzá kell járulniuk a tagnyilvántartás vezetéséhez szükséges adataik kezeléséhez, ezért nyilatkozatot kell tenniük. A nyilatkozattétel egyúttal jó alkalom arra is, hogy az adatokban bekövetkezett változásokról (pl. e-mail cím) az MST értesüljön, illetve a tagságot megerősítsék. A nyilatkozat nyár elején kiküldésre kerül.

Nemzetközi események

Az **ISI 2019. augusztus 18-23 között, Kuala Lumpurban szervezi 62. Világkongresszusát.**

- Walter Radermacher, (a FENStatS elnöke) a 2019. évi Kuala Lumpur-ban tartandó ISI 2019 konferenciára két IPS (Invited Paper Session) szekciót szervez. A szekció témái: „*Digitisation, globalisation – statistical association’s role at national, European and international level*” és „*Reducing Complexity - The Impacts and Methodology of Indicators and Scoreboards*”.
- A 2019-ben tartandó 62. ISI konferencián (Kuala Lumpur-ban) az **International Society for Business and Industrial Statistics (ISBIS) 14 IPS szekciót szervez**, ahol a szekciók a gazdaság és ipar statisztika aktuális kérdéseit fogják elemezni, tárgyalni.
- Az ISI 2019-ben **Workshop-ot szervez azon fiatal statisztikusok számára**, akik részt vesznek a 62. Világkongresszusán Kuala Lumpurban. A cél szakmai kapcsolatok kiépítése fiatal statisztikusok körében, hogy kölcsönösen megismerjék egymás munkáját, fejlesszék tudásukat. A Workshop tervezett időpontja 2019. augusztus 18, helye az ISI WSC 2019.
- Az ISI speciális együttműködést kelt életre, „**ISI Special Interest Group in Sports Statistics Revitalized**” címmel. A cél aktív szerep vállalása e speciális statisztika területén. A kick-off ülést 2019. szeptember 25-26-ra tervezik, melynek Brescia (Olaszország) fog helyet adni.
- A nyolcadik Nemzetközi Agrárkonferenciára (**International Conference on Agricultural Statistics – ICAS-VIII**) 2019. november 18-21-én, Delhiben kerül sor. További információ elérhető a konferencia honlapján.
- Az International Statistical Review (ISR) speciális számot (**Contemporary Theory and Practice of Survey Sampling**) szentel J. N.K. Rao-nak. További információk elérhetőek a Wiley Online Library-ban.

A **16. IFCS konferencia** megszervezésére **2019. augusztus 26-29 között, Thessaloniki-ben** kerül sor. A konferencia témája: „*Data Analysis and Rationality in a Complex World*”. További információk a <http://www.ifcs2019.gr> honlapon érhetők el.

A 16. IFCS konferencián (Thessaloniki) az MST, magyar IFCS csoport színeiben a Miskolci Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem munkatársai, kutatói tartanak előadást.

2019-ben kerül sor a nemzetközi poszter-versenyre (ütemezéséhez igazodva), melyet a Szegedi Tudományegyetem szervez együttműködve az MST-vel. A nemzetközi statisztikai poszter-versenyt egy hazai forduló fog megelőzni.

A **Görög Statisztikai Hivatal 32. éves konferenciáját** 2019. június 31-én tartotta (Ionnina, Görögország), együttműködve az Ionninai Egyetemmel. A Görög Statisztikai Hivatal meghívóját első alkalommal küldte meg a FENStatS tagtársaságainak.

Bosznia Hercegovina Statisztikai Hivatala, együttműködve a Szarajevói Egyetemmel 2019. november 14-15-én tartja második nemzetközi konferenciáját „**ICOS19: Emerging trends in statistical methodologies and dissemination**” címmel. A szervezők első alkalommal küldtek meghívást a Szarajevóban tartandó nemzetközi konferenciára, remélve, hogy a FENStatS tagtársaságai képviseltetik magukat a nemzetközi konferencián (további információk a konferencia honlapján érhetőek el).

Az **IAOS** a 2019-2021 közötti időszakra **új vezetőséget** (Executive Committee; EXCO) **választott**. Az újonnan megválasztott tagok az ISI Kuala Lumpur kongresszusától (2019. augusztus) látják el feladatukat.

Az EXCO tagjai:

1. President: Mr. John Pullinger (UK);
2. President-elect: Mr. Misha Belkindas (USA);
3. Member: Dr. Mohd Uzir Mahidin (Asia, second term);
4. Member: Mr. Peter Popoola (Africa, first term);
5. Member: Ms. Hasnae Fdhil (Arab Region, second term);
6. Member: Ms. Gemma Van Halderen (Oceania, second term, EXCO lead on 2022 Conference).
7. Member (ex-officio): Ms. Ada Van Krimpen (Director of the Permanent Office of the ISI).

Meghívott tagok:

1. Mr. Rolando Ocampo Alcantar (Latin America and the Caribbean);
2. Mr. Jan Robert Suesser (Europe, IAOS representative to the ISI WSC);
3. Ms. Ayush Ariunzaya (Conference Advisor for the IAOS 2020 Conference in Zambia).

Különleges meghívottak:

1. Dr. Kirsten West (Editor in Chief, SJIAOS, until August 2019);
  2. Mr. Pieter Everaers (Editor in Chief, SJIAOS, from August 2019);
  3. Ms. Teodora Brandmueller (SCORUS Chair);
  4. Ms. Nancy McBeth (Special Advisor to the President);
  5. Mr. Ronald Jansen (UNSD);
  6. Mr. Oliver Chinganya (Programme Chair of the IAOS 2020 Conference in Zambia);
  7. Mr. Kees Zeelenberg (Former Programme Chair of the IAOS-OECD 2018 Conference in Paris).
-

Az MST 2019 évre tervezett programjai

MST Tisztújító Közgyűlés 2019. november

V7 Statisztikai Társaságok éves találkozója (2019 ősze)

Részvétel a Szentendrei Skanzen Márton-napi sokadalmában (2019. november)

MST Szakosztályok megtartott és tervezett programjai

STATISZTIKATÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLY

2019. február 26

- Grüll Tibor: Vannak-e statisztikáink az ókorból?

2019. április

- Draskóczy István: A magyarországi kőszó bányászata és kereskedelme a középkorban

2019. május

- Holka László: A szovjet statisztikai az 1920-1930-as években

2019. június

- Gyémánt Richárd: A 2011. évi szerb népszámlálás magyar vonatkozásai

2019. október/november

- Konferencia a KSH Könyvtár és a Statisztikai Szemle szerkesztőbizottságának közös szervezésében (*Történeti statisztikai és statisztikatörténeti kutatások Magyarországon*)

STATISZTIKA-OKTATÁSI SZAKOSZTÁLY

Nemzetközi statisztikai poszter-verseny hazai fordulója – együttműködve a Szegedi Egyetemmel

GAZDASÁGSTATISZTIKAI SZAKOSZTÁLY

2018. május 10, Pécs „Új típusú adatforrásokban rejlő lehetőségek”

- Hornyák Miklós: Új típusú adatforrások és technológiák a területi vizsgálatokban
- dr. Kehl Dániel - Gyimesi András: A relatív kor hatása a labdarúgó játékosok piaci értékére (webscraping-gel gyűjtött adatok alapján)

TERÜLETI STATISZTIKAI SZAKOSZTÁLY

2018. február 27. „Okos városok és területi statisztika” konferencia

(közös a KSH-val és az MTA Regionális Tudományok Bizottsága Kutatás-módszertani Albizottságával)

- Jakobi Ákos: Big Data, mint az okos városok "adatpillére"
- Baji Péter: Hogyan támogathatják az okos városfejlesztések a területi statisztikai kutatásokat?
- Szalmáné Csete Mária - Németh Bálint: Smart city koncepciók a fenntartható városfejlesztésben
- Dusek Tamás: Az okos városok komplex mutatószámai
- Nagy Zoltán - Sebestyén Szép Tekla - Szendi Dóra: Mérhető-e az okos városok teljesítménye? Esettanulmány a 2004 után csatlakozott EU tagállamok fővárosaira
- Barsi Boglárka: A "boldogság", mint az okos városok mérésének lehetséges módszere

2019 október

Magyar Regionális Tudományi Társaság éves konferenciáján szekció szervezése

TÁRSADALOMSTATISZTIKAI SZAKOSZTÁLY

2019. március 25. Iskola és társadalom - Vágyak és valóság - műhelyvita

(KSH-val, Fényes Elek Társadalomstatisztikai Egyesülettel és a Kultúra és Közösség Szerkesztőségével közös)

A témakörhöz háttéranyagként szolgál Harcsa István: „*Iskola és társadalom – vágyak és valóság. Gondolatok Gazsó Ferenc írásai kapcsán, a párhuzamos megközelítés jegyében*” címmel készített kézírata.

Vitavezető: Nagy Péter Tibor

Vitaindító: Harcsa István

Felkért közreműködők: Janák Katalin, Karády Viktor, Laki László, Lannert Judit, Lukács Péter

2019. november

Népszámlálás 2021 - A következő népszámlálás újdonságai - műhelyvita

(KSH-val, Fényes Elek Társadalomstatisztikai Egyesülettel közös)

A következő népszámlálás adminisztratív adatokat is felhasználó koncepciójáról a hazai előzményekre és az aktuális nemzetközi környezetre is tekintettel.

DEMOGRÁFIAI SZAKOSZTÁLY

Tavasszal

jogi applikációk (jogi tudástár a telefonon, jogi nyilatkozatok, irányelvek). A rendezvény a Jogi Informatikai Társasággal közösen kerül megrendezésre).

Ősszel

Prof. Kovacsics József születésének 100. évfordulójára rendezett konferencia és emlékkötet. Terv szerint együttműködésben az MST Statisztikatörténeti Szakosztályával, a Jogi Informatikai Társasággal és a KSH-val, valamint és az érintett egyetemekkel.

MST Elnöksége